

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΕΤΟΣ Α^{ομ} (16^{ομ})

Ἀθήνα, Σάββατο, 11 Μαΐου 1919

ΑΡΙΘ. 22 (631)

ΜΕ ΤΟ ΜΕΤΑΛΩΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ἐχει καταντήσει πιά πολὺ ἄχαρο πρᾶμα ἢ γλωσσικὴ συζήτηση. Τὰ ἐπιχειρήματα τῶν δασκάλων καθαρευουσιάνων δὲν εἶναι σοβαρότερα ἀπὸ κείνα τῶν μὴ δασκάλων καθαρευουσιάνων ὥς τόσο πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε πὼς μερικὰ ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἀκαταμάχητα : γιὰτὶ ποῖός θὰ τολμοῦσε νάρνηθεῖ πὼς ἡ ἄττικὴ γλῶσσα εἶναι μιὰ ὠραία μὲς στὶς ὠραίες καὶ μιὰ τέλεια μὲς στὶς τέλειες γλῶσσες τοῦ κόσμου ὅλου; Καὶ ποῖός ἀκόμα θὰ μπορούσε νὰ πείσει τὸν ἄλλον πὼς τὸ «στὸ σπίτι» δὲν εἶναι ἀσκημότερο καὶ προστυχότερο ἀπὸ τὸ «ἐν τῷ οἴκῳ», ὅταν ἐκεῖνος ἔτσι τὸ αἰστάνεται ;

Τὸ ζήτημά μας ὅμως δὲν εἶναι αὐτό. Τὸ ζήτημά μας εἶνε πὼς ἡ δημοτικὴ εἶναι ἢ γλῶσσα μας, ἐνῶ ἡ καθαρεύουσα καὶ ἡ πάγκαλὴ ἄττικὴ δὲν εἶναι πὼς μιὰ γλῶσσα ποῦ μιλάει ἕνας λαὸς ὀλάκερος δὲν μπορεῖ νάλλαχτεῖ σὰν πουκάμισο· πὼς ὅσο διδάσκουμε τὴν καθαρεύουσα καὶ περιφρονοῦμε τὴ δική μας, καταδικάζουμε ἕνα λαὸ στὴν ἀμάθεια καὶ τοὺς μορφωμένους σὲ διγλωσσιὰ καὶ δυσγλωσσιὰ· πὼς διδασκαλίᾳ τῆς καθαρεύουσας σημαίνει νὰ μάθουμε νὰ τὴν γράφουμε καὶ ὄχι νὰ τὴν μιλοῦμε· πὼς καὶ αὐτοὶ οὗτοι οἱ μακαρίτες Κόντοι, Μιστριώτηδες κλπ. μιλοῦσαν «ἀπταιστώως» τὴ δημοτικὴ καὶ γράφανε «λελανθασμένως» τὴν ἀρχαία.

Ἄλλα αὐτά, καὶ ὅλα τᾶλλα ποῦ μπορεῖ κανεὶς νὰ πεί, ἔχουν εἰπωθεῖ καὶ ξαναεἰπωθεῖ πού, καθὼς εἶπαμε ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς, ἔχει καταντήσει πιά πολὺ ἄχαρο πρᾶμα ἢ γλωσσικὴ συζήτηση.

Ὁ κ. Σκιας ὅμως φέρνει στὴ μάχη καὶ τίς τελευταῖες ἐφεδρεῖες τοῦ στρατοῦ τῆς σωτηρίας : ὁ κίντυνος ἀπὸ τὰ ξένα στοιχεῖα στὴν Ἀνατολή ! Νὰ ἕνα ἐπιχείρημα ποῦ, ἂν καὶ ὄχι ὀλίτελα φρέσκο, εἶναι ἐπίκαιρο καὶ μπορεῖ νὰ συζητηθεῖ. Τὸ ἐπιχείρημα αὐτό, κύριοι σοφολογιότατοι, εἶναι δικό μας, καὶ ἀπ' τὰ δυνατότερα.

Οἱ ἀλλόγλωσσοι πληθυσμοὶ δὲ θὰ μιλήσουν ποτὲ τὴν καθαρεύουσα, ὅπως δὲν τὴν μιλήσαμε οὔτε καὶ μεῖς. Ἄν θὰ μιλήσουν ποτὲ ἑλληνικά, θὰ τὰ μάθουν ἀπὸ τοὺς συντοπίτες

τοὺς καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς δασκάλους τῆς καθαρεύουσας, καὶ τὰ ἑλληνικά ἐκεῖνα θὰ ναι ἢ δημοτικὴ. Τὸ σκολεῖο θὰ ντιδράει — δὲ θὰ βοηθάει, ἐνόσω θὰ τοὺς μαθαίνει μιὰ γλῶσσα ποῦ δὲ μιλιέται. Οἱ ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ διατηρήθηκαν ἑλληνικοὶ χάρις στὴ θρησκεία καὶ στὴ γλῶσσα ποῦ μιλοῦσαν, καὶ ὄχι χάρις στὴ γλῶσσα ποῦ γράφανε οἱ γραμματισμένοι τοὺς.

Ἄν σ' ὅλο τὸ μακρὸ διάστημα τῆς κυριαρχίας τῆς, ἤθελε ἡ Τουρκία νὰ πνίξει τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα, δὲ θὰ ἔπρεπε νὰ παγορέψει τὴν καθαρεύουσα, μόνε τὸναντίο θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπερθεματίσει τὸν κ. Σκια, καὶ νὰ πεί :

«Κύριοι Γιουνάνηδες ! Ἐγὼ εἶμαι πολιτισμένο καὶ φιλελεύτερο κράτος, καὶ θὰ σεβαστῶ τὴ γλῶσσα σας περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ κράτος. Ἐσεῖς, ἱξάνουμ, εἰσαστε οἱ θεματοφύλακες τῆς εὐγενέστερης καὶ ὠραιότερης γλῶσσας τοῦ κόσμου. Γιαντὸ ἀποφασίσαμε καὶ προστάζουμε :

«Ἀναγνωρίζουμε γιὰ γλῶσσα τῶν Ἑλλήνων ποῦ ζοῦνε στὴν Αὐτοκρατορία, τὴν ἄττικὴ διάλεκτο τοῦ Ξενοφῶντα. Κάθε γραφτὴ ἢ καὶ προφορικὴ προσπάθεια διαφθορᾶς τῆς, κάθε ἀνάμιξη ξένων ἢ πρόστυχων στοιχείων ἀπαγορεύεται.

Ἐ Γιουνάνηδες ! Ὅποιος θέλει νᾶχει τὸ κεφάλι του ἀπάνω ἀπ' τοὺς ὄμους, πρέπει νὰ μιλάει καὶ νὰ γράφει : ἢ τούρκικα ποῦ εἶναι ἢ ἐπίσημη γλῶσσα τοῦ κράτους, ἢ ἀρχαία ἑλληνικά.»

Τί λένε οἱ κύριοι τῆς καθαρεύουσας ; Ἐνας τέτοιος φετφάς θὰ φελοῦσε ἢ θὰ ἔβλαφε τὸν Ἑλληνισμό ;

Ἄξιότιμοι Κύριοι ! Ἄν μὲ τὸ κλείσιμο τῆς εἰρήνης μείνουν ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ κάτω ἀπὸ ξένη κυριαρχία καὶ ἂν οἱ ξένοι κυρίαρχοι δὲν εἶναι Τούρκοι, μόνε Χριστιανοί, καὶ ἂν οἱ πληθυσμοὶ αὐτοὶ μαθαίνουν στὰ σκολεῖα ἄλλη γλῶσσα ἀπὸ ἐκείνη ποῦ μιλοῦνε, — σὲ μιὰ ἢ σὲ δυὸ γενεές ἢ ξένη, ζωντανὴ γλῶσσα θὰ ἐπικρατήσῃ πέρα καὶ πέρα, καὶ στὰ ἑλληνικά σκολεῖα θὰ λαλήσουν οἱ κουκουβάγες.